

MU GIRJI

Go eadni, áhčči, oabbá
dahje viellja lea buozas

Ovdasátni

Dát gihpa lea ráhkaduvvon ”Føre var” proševtta olis Davvi Dearvvašvuodas, Elisabeth Heldahl ja Bjørg Eva Skogøy bokte.

Jurdda boahdá ruota Almastiftelsen gihpagis ”Min bok”.

Govat leat Amalie Heldahl ja Ørjan Johannesen Larsen bokte.

Jurdda lea ahte gihpa galgá juhkkovuvvot buot mánáide geain eadni, áhčči dahje viellja/oabbá leat divššus buohcevierus, muhto sáhtta maid geavahuvvot jus earát lagaš bearrašis leat buohccit. Dá lea máná iežas girji, maid son ieš mearrida. Sii välljejit ieža áigut go lohkat, čállit dahje tevdnet/sárgut, muhto dárbbášit várra veahki muhton ollesolbmos.

Gihppaga sáhtta maid geavahit jus váhnemat, divššárat dahje earát áigut háleštit mánáin eatni/áhčči/oappá/vielja dávdda birra. Váldoášši lea mo mánná vásiha dili ja mo sáhttet oažžut veahki giedahallat jurdagiid ja jurddadovdduid.

Gihpa heive buoremusat mánáide 4 jagis bajás.

© Bjørg Eva Skogøy ja Elisabeth Heldahl.

Dát girji gullá:

Dát lea du girji, ja dán girjji sisdoallu lea dan birra maid ollu mánát háliidit diehtit go eadni, áhčči, oabbá dahje viellja lea buozas.

Buot ii leat ovttá lánkáái buohkaide, muhto girjjážis leat sihkkarit áššit maid don dovddat.

Girjjáža sáhtát geavahit nu mo ieš háliidat, muhto soaitá ahte fertet oažžut veahki muhton ollesolbmoss deavdit ja čállit.

Mánaga sajis lea sadji tevdnet/sárgut dahje čállit. Don mearridat ieš maid barggat.

Mun lean _____ jagi boaris.

Mus leat _____ vuovttat.

Mus leat _____ čalmmit.

Mu eatni namma lea _____.

Mu áhči namma lea _____.

Mus leat _____ oappá.

Mus leat _____ vielja.

Sin namat leat _____.

Dákko sáhtát iežat tevdnet/sárgut.

Maid liikot mánáidgárddis/skuvllas bargat?
(tevdne/sárggo dahje čále)

Maid liikot astoáiggis bargat?
(tevdne/sárggo dahje čále)

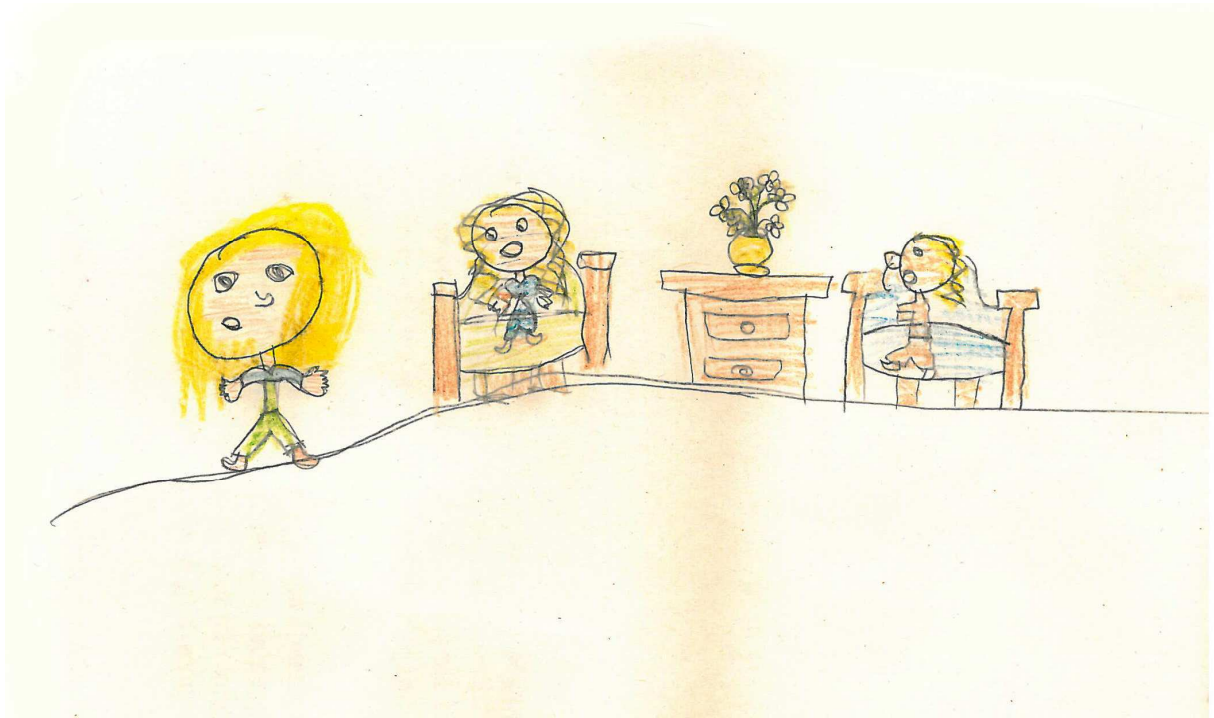
Lea go mihkkege rievdan dál go okta bearrašis lea buohcciviesus?

Dákko sáhtát tevdnet/sárgut dahje mitalit bearrašat birra.

Son gii mu bearrašis lea buozas, lea _____.

Dákko sáhtát tevdnet/sárgut dahje muitalit su birra gii
lea buozas.

Dovddat go earáid geainna sáhtát duhkoraddat dahje
háleštit, dál go _____ lea buozas?

Buohcciviesus leat ollu ollesolbmot/rávisolbmot geat beroštit mo duinna ja du bearrašiin dál lea. Sii geat barget buohcciviesus leat hárvánan deaivat olbmuid geat leat buohccán. Sii leat maid hárvánan hállat sin bearrašiin.

Sii geat barget buohcciviesus sáhttet vástidit du gažaldagaid. Sii dihtet ahte buohkain geain okta bearašlahttu lea buohcci ballet veahá ja smihttet ollu. Danin it dárbbáš ballat jearramis maid smiehtat.

Muhton daid olbmuid namat geat dikšot su gii lea buozas go son lea buohcciviesus:

Dákko oaččut čállit ieš, dahje oažžut veahki čállit dan
maid smiehtadat.

Gávdnojit ollu iešguđetlágan dávddat.

Dákko sáhtát čállit dávdanamahusaid maid dieđát.

Makkár dávda lea _____?

Ovdal go son gii lea buozas šattai buohcevissui, fuomášit várra ahte buot ii lean nugo dábálaččat ruovttus.

Son gii lea buozas lei várra balus, váivvis, váibbas dahje suhtus.

_____ lea buohceviesus oažžut veahki buorránit . Buohceviesus sáhtta oažžut dálkasiid. Doppe leat maid olbmot geat sáhttet hállat ja jedđet buohcciid go sis lea váttis.

Buohceviesus borret sii iditborramuša, beaiveborramuša, gaskabeivvi/mállása ja eahketborramuša. Muhton sajiin oažžu borramuša breahtain seannga lusa, ja eará sajiin čohkkájit ja boradit ovttas boradanlanjas.

Dákko sáhtát tevdnet/sárgut dahje čállit.

Muhtumin ferte son gii lea divššus veallát searjgas eanaš áiggi. Eará háviid sáhtá bargat dan seammá maid ruovttus maid, muhto dárbbáša liikká leat buohcceviesus.

Maid gáttát don ahte sii geat leat buohccás barget buohcceviesus?

Dákko sáhtát tevdnet/sárgut dahje čállit.

Buohceviesus lea sis geat leat dikšui biddjon lanja gos sáhttet vuoiŋnastit dahje oadđit/nohkkat. Muhtumiin lea oktolatnja, earát fas fertejit juohkit lanja earáin geat maid leat buohccás. Lanjas lea seanga mas son gii lea buozas sáhtta oadđit/nohkkat, ja muhton skáhpat/skábet ja skuffat gosa sáhttet rádjat biktasiid ja eará biergasiid.

Soaitá don sáhtát tevdnet/sárgut gova maid son gii lea buohceviesus sáhtta hejget seaidnái lanjastis? Sáhtát dása dahje sierra árkii tevdnet/sárgut.

Go muhton lea buohcceviesus sáhttet su mánát/
oappát/ vieljat galledit su.

Muhtumin sáhttá nu dáhpáhuvvat ahte ii sáhte galledit
buohcci ovdal go veahá áigi lea vássán. Sáhttá leat
danin go son dárbbáša vuoin̄nastit. Doaktárat
buohcceviesus dat mearridit goas sáhtát buohcci
galledit.

Buohcceviesus beasat oaidnit mo _____
lea dilli. Doppe lea maid latnja gos leat duhkarasat,
girjjit ja tevdnen-/sárgunbierrasat. Soaitá doai
sáhttibeahti doppe fitnat. Go son gii buohcceviesus lea
buorrána veaháš, sáhttibeahti várra olgun fitnat mohki.
Soaitá maid ahte son sáhtá ruovttus du galledit.

Buohcceviesu doaktárat mearridit goas olbmot geat
leamašan buohccás leat dan muttus dearvasat ahte
besset ruoktut.

Dákko sáhtát tevdnet/sárgut dahje čállit.